

Недоліки розкривають важливі питання над якими сучасній освіті ще потрібно працювати. Так, сучасний студент зіштовхується і з труднощами у самомотивації, і з недостатньою кількістю спеціалізованих матеріалів вищого рівня складності (більшість матеріалів вступного рівня – для того, щоб охопити якомога більшу аудиторію). Онлайн навчання приховує у своїй структурі ще й ілюзію компетенції, адже важко оцінити знання чи їх відсутність. Варто зауважити, що недоліком є невисокий рівень комп'ютеризації суспільства та системи освіти зокрема, низьке освоєння навчальними закладами сіткових інформаційних технологій, несформованість національного освітнього простору в Web-середовищі та ін. не дають змоги в даний час реалізувати значні потенційні можливості дистанційного навчання.

Тому, одним з основних завдань сучасної освіти є підготовка фахівця, який вільно орієнтується у світовому інформаційному просторі, має знання та навички щодо пошуку, обробки та зберігання інформації, використовуючи сучасні комп'ютерні технології. Дистанційне навчання покликане допомогти в глобальному освітньому просторі. Воно виступає як ефективне доповнення традиційних форм освіти, як засіб часткового вирішення її нагальних проблем. Цей напрямок вважається перспективним, адже в цілому освіта характеризується як велика система, якісне функціонування якої неможливе без використання сучасних телекомунікаційних і комп'ютерних засобів зберігання, опрацювання, передавання та подання інформації.

Необхідно відзначити, що саме дистанційна освіта відкриває студентам доступ до нетрадиційних джерел інформації, підвищує ефективність самостійної роботи, дає абсолютно нові можливості для творчості, знаходження і закріплення різних професійних навичок, а викладачам дозволяє реалізовувати принципово нові форми і методи навчання із застосуванням концептуального моделювання явищ і процесів.

Таким чином, розвиток дистанційного навчання в системі вітчизняної освіти буде продовжуватися і вдосконалюватися з розвитком інтернет-технологій і вдосконалення методів дистанційного навчання. Актуальним напрямом подальшої роботи є аналіз стану вітчизняної дистанційної освіти в теорії та практиці діяльності вищих навчальних закладів, уточнення сутності базових понять, теоретичне обґрунтування психолого-педагогічних принципів розробки та використання елементів дистанційних технологій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Триндаде А.Р. Информационные и коммуникационные технологии и развитие человеческих ресурсов // Дистанционное образование. – 2000. – № 2. – С. 5-9.
2. Абдалова О. И. Использование технологий электронного обучения в учебном процессе / О. И. Абдалова, О. Ю. Исакова // Дистанц. и виртуал. обучение. – 2014. – № 12. – С. 50–55.
3. Концепція впровадження медіа-освіти в Україні // Інститут соціальної та політичної психології Національної академії педагогічних наук України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ispp.org.ua/news_44.htm
4. Гозман Л. Я. Дистанционное обучение на пороге XXI века / Гозман Л. Я., Шестопал Е. Б. – Ростов-н/Д. : Мысль, 1999. - 368 с.

Іванова Оксана Станіславівна (Одеса) – кандидат філософських наук, професор кафедри стандартизації, оцінки відповідності та освітніх вимірювань Одеської державної академії технічного регулювання та якості

Вигнанець Марина Михайлівна (Одеса) - аспірант кафедри будівельної механіки Одеської державної академії будівництва та архітектури

НООСФЕРНІ ОРІЄНТИРИ ВПРОВАДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ІННОВАЦІЙ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Концепція сталого розвитку суспільства співзвучна ідеї становлення ноосфери (сфери розуму) і виступає як би початковим етапом її розгортання. У розумінні терміну «ноосфера» ми дотримуємося визначення, даного А.Д. Урсул: під ноосферою (ноосферної цивілізацією) слід розуміти сучасний стан суспільства, коли воно перейде на інтенсивно-коєволюційний спосіб взаємодії з природою, де гуманізований колективний розум зможе забезпечити виживання людства, стійке безпечно у всіх відносинах розвиток цивілізації в земних і космічних масштабах і в найбільш повній мірі реалізувати прагнення людини до щастя.

Однак задля глибокого морального і усвідомленого розуміння такої взаємодії необхідно активізувати весь потенціал культури, зробити кардинальну реконструкцію всієї системи ціннісних орієнтацій, визначити універсальну значущість природи і її неминущу цінність, що має для людського існування фундаментальне значення. У свою чергу, кардинальні освітні трансформації, у зв'язку з цим, має зазнати сама модель освіти конкретного навчального закладу.

Відтак, у контексті сучасних проблем стає очевидним важливість розвитку екологічної освіти, під яким ми розуміємо безперервний процес і результат наслідування, розширеного відтворення людиною екологічної культури, що представляє систему знань, умінь, гуманістичних ціннісних орієнтацій, способів діяльності, що забезпечують новий якісний рівень взаємодії людини і природи, на принципах їх коєволюції.

Перед екологічною освітою ставляться випереджальні завдання «рефлексії майбутнього в сьогодні», відображаючи два «напрями зв'язку часу», цілісність і єдність не тільки матеріально-духовного простору світобудови, але і простору тимчасового, в якому власне і відбуваються всі без винятку події – цінність «тут і зараз».

Гуманістичний підхід до природи і людини, як рівноправних партнерів в коєволюції, передбачає подальший пошук шляхів розвитку і становлення екологічної культури, у формуванні якої заголовну роль покликаний зіграти педагог. Від рівня його професійно-екологічної компетенції залежить те, якою мірою вдасться реалізувати цілі екологічної освіти, сформувати екологічний світогляд, екологічна свідомість і мислення, знання для екологічно згідною діяльності, гуманістичні ціннісні орієнтації і потреби.

У контексті проблеми, що розглядається, гуманізм як форма суспільного зв'язку між людьми набуває завершеної форми лише тоді, коли одночасно стає формою зв'язку між людиною і природою. Систему цінностей, що враховує як єдність людства, так і його нерозривний зв'язок з природою, ми визначили як неогуманістичну.

Отож, провідним механізмом формування екологічної культури і ноосферних ціннісних орієнтацій покликана стати система екологічної освіти. Саме тому, сучасна освіта відноситься до найбільш важливих факторів, які впливають на розвиток України і суспільства. Адже саме освіта стає на шляху перетворення звичайної людини на компетентного конкурентоздатного фахівця у будь-якій галузі. Тому перед сучасним викладачем постає завдання не тільки знайти новий підхід та «ідею», яка б стимулювала і розвивала професійні здібності студентів, а й практично реалізувати її. До того ж вже давно не секрет, що традиційний навчально-виховний процес стає малоефективним і майже не стимулює молодь до процесу здобування знань. Тому виникає необхідність впровадження педагогічних інновацій – елементів розвитку освіти, результатів творчого пошуку вирішення питань, що стосуються педагогічних проблем завдяки упровадженню нових методів навчання, вдосконалення змісту освіти, розробки конкретних підходів до сучасного студента.

Принагідно зауважимо, що варто розрізняти поняття - інновації, наукові дослідження і розробки. Так, наукові дослідження – це вивчення і опрацювання нових наукових та/або технологічних галузей. Вони не обов'язково орієнтовані на користувача і можуть не привести до вироблення потенційних рішень. Наукові розробки, у свою чергу, передбачають розробку інноваційного продукту або послуги після визначення концепції. Це процес здійснення програми у проектному режимі. Переважна більшість розроблених продуктів і послуг не є інноваційними у тому сенсі, що вони, наприклад, модернізують попередні рішення без «зміни ядра».

Інновації – це своєрідні ідеї, які потребують практичного застосування у діяльності. Отож, виникає питання: «Як знайти ту саму ідею і сприяти її реалізації з користю та освітньої продуктивністю для студентів, максимально використавши при цьому недоліки?». Все це залежить від викладача-новатора і його здатності творчо мислити. Так, нам видається, що спочатку необхідно оцінити стан навчального процесу і готовність студента до тих чи інших змін, провівши анкетування чи опитування. Також потрібно врахувати і думку досвідчених колег, знайти прихильників педагогічної інновації, розглянути всі можливі варіанти розвитку отриманої моделі інноваційного процесу, адже, як зазначають Добриніна В.І. та Кухтевич Т.М. [2], нововведення часто породжують конфлікти «викладач-студент» і «викладач-викладач». Відтак, сучасний «асертивний педагог» має володіти ще й достатніми теоретичними знаннями у галузі загальної та прикладної конфліктології, щоб конструктивно вирішити проблему, знайти компроміс і не спричинити зниження продуктивності навчання при цьому.

На думку А. Шнабель роль педагога полягає в тому, щоб відкрити двері, а не в тому, щоб проштовхувати в них учня [2]. Саме тому викладач має підібрати «ключі» до таких дверей за допомогою власних креативних ідей та інновацій.

Таким чином, інновації в освіті є необхідним і закономірним явищем, динамічним за характером і розвивальним за результатами. Їх запровадження дозволяє вирішити суперечності між традиційною системою і потребами в якісно новій освіті [1].

Створення нових концептуальних підходів, розробка та застосування нових способів структурування освітнього процесу, форм і методів навчання – це все шляхи до впровадження змін в освітньому процесі, які неминучі в майбутньому. Освіта ХХІ століття – це освіта націлена для людини. Її головною метою є розвиваюча, культуротворча, домінуюча у вихованні сучасної відповідальної особистості, яка здатна реалізувати себе, здатна до самоосвіти і саморозвитку, яка вмє критично осмислювати певні ситуації, опрацьовувати різноманітний потік інформації, використовувати здобуті нею знання і вміння для творчого розв'язання проблем, прагненні змінювати на краще своє життя і життя своєї країни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Закон України Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» від 4 липня 2002 р. № 40 –ІМ (Електронний ресурс) . – Доступний з <http://www.zakon1.rada.gov.ua>
2. Підласий А. І. Педагогічні інновації // Рідна школа. – 1998. – № 12. – С. 3

Кадиевская Ирина Аркадиевна (Одесса) – доктор философских наук, профессор, заведующий кафедрой философии, политологии, психологии и права Одесской государственной академии строительства и архитектуры

Копя Вадим Михайлович (Одесса) – кандидат философских наук, доцент, заведующий кафедры физического воспитания Одесского национального экономического университета

НАСЛОЕНИЕ ГЛОБАЛЬНЫХ И ЛОКАЛЬНЫХ ПРОЦЕССОВ В РАЗВИТИИ ОТЕЧЕСТВЕННОГО ОБРАЗОВАНИЯ

Любое общество, если оно думает о своем будущем, должно знать, что позитивные изменения в системе образования вызывают своего рода «цепную реакцию» прогрессивных сдвигов в самых разных сферах общественной жизни, и наоборот: негативные изменения в образовании имеют тенденцию репродуцирования и ведут к регрессу общества. Не случайно кризисные явления в обществе зачастую поддерживаются за счет кризиса в образовании. Население нашей страны не может не реагировать на снижение качества образования, которое на фоне экономического обнищания не может в полном объеме выполнять свои ключевые функции. Традиционно выступая в роли надежного духовного ориентира, образование сегодня отражает идейный плюрализм и неопределенность нашего общества. С одной стороны система образования переживает не легкий период в своем развитии. С